

Mál nr. 311/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Verslun/þjónusta.

Gögn.

8. Málskot dags. 18. ágúst 2023 ásamt fylgiskjöllum.
9. Bréf V dags. 25. september 2023 ásamt fylgiskjöllum.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að hinn 7. júlí 2021 hafi M orðið fyrir slysi á bílaplani fyrir framan verslun sem rekin er í húsnæði í X. Hafi atvik verið þau að M var að ganga í átt að bifreið sinni með blómapott í fanginu þegar hún féll um hellulagða upphækkun á bílplaninu. Hafi hún lent illa og skolið með hnakkann a jörðina og búi við varanlegar afleiðingar þess. V hafi hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X með bréfi dags. 13. janúar 2023 á grundvelli þess að umrædd upphækkun hafi verið í samræmi við það sem almennt gerist á bílastæðum, kanturinn hafi ekki verið dulinn, kanturinn sé ekki staðsettur í beinni umferðarleið gangandi vegfarenda og þá sé hæð upphækkunarinnar ekki slík að stafi hætta af henni við umgang um bílastæðið. M byggir kröfu sína á því aðstæður við verslunarhúsnæðið séu hættulegar þeim sem þangað koma. Hellulagða upphækkunin fyrir utan fasteignina hafi verið dulin og þá sé hún staðsett á eðlilegri gönguleið. Þeir sem reki erindi í húsinu eigi að geta treyst því að frágangur, aðgengi og umhverfi sé ekki þannig að hætta skapist. Þá hafi engar viðvaranir eða merki verið við upphækkunina er slysið átti sér stað. M vísar til þess að ríkar skyldur verði að leggja á eigendur verslunarhúsnæðis þar sem gera meg ráð fyrir að almenningur venji komur sínar og vísar til dómaframkvæmdar máli sínu til stuðnings. Auðvelt hefði verið að draga úr slyshættu á vettvangi, t.a.m. með því að mála upphækkunina í augljósum lit eða koma fyrir viðvörunarmerkingum. X hafi því vanrækt þær skyldur sem lagðar séu á það um að hlutast til um að aðkoma, frágangur og umferðarleiðir að verslunarhúsnæðinu feli ekki í sér slyshættu. Þá er röksemdum V mótmælt, enda hafi hellurnar verið í sama lit og annað yfirborð bílplansins og hvergi varað við þeim. Auk þess séu bílastæði hluti af umferðarleið gangandi vegfarenda og beri eigendum verslunarhúsnæðis að varna slyshættu á slíkum svæðum. V hafi þá vísað til þess að upphækkunin sé til að varna hraðakstri bifreiða um stæðið og það hljóti að vera svo að hækkun sem sé nógu mikil til að draga úr hraða bifreiða sé einnig nógu mikil til að valda gangandi vegfarendum fallhættu. Því er þá hafnað að slysið verði rakið til óaðgæslu M sem hafi haldið á stórum blómapotti, enda meg gera ráð fyrir að fólk sé með varning meðferðis þegar það kemur út úr verslunarhúsnæði.

Í bréfi V til nefndarinnar ítrekar félagið fyrri röksemdir sínar. Umrædd upphækkun eða kantur sé vel sýnileg þeim sem gangi um bílplanið og sé hvítmáluð, líkt og línurnar á sem aðskilji stæði á planinu. Þá verði ekki fallist á að kanturinn sé í beinni umferðarleið gangandi vegfarenda enda sé um bílastæði að ræða og tilgangur kantsteinsins sá að afmarka stæðin og varna því að ekið sé í gegnum þau. Þá feli hann ekki í sér slyshættu enda sé hann mun lægri en hefðbundinn gangstéttarkantur. Þá feli umgerð kantsins ekki í sér brot á byggingarreglugerð. M hafi ekki sýnt fram á að frágangur bílastæðisins hafi verið ófullnægjandi eða að X, eða starfsmenn þess, hafi vanrækt skyldur sínar og séu skilyrði skaðabótaábyrgðar því ekki uppfyllt.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að slys hennar sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Af ljósmyndum af vettvangi má ráða að um sé að ræða nokkuð lágan kantstein sem komið hefur verið fyrir til að aðskilja raðir samsíða bifreiðastæða. Af ljósmyndum má jafnframt ráða að hæðarmismunur kantsins og annars yfirborðs bifreiðastæðisins sé vel sýnilegur, jafnvel þó málning á kantsteinunum virðist sums staðar vera flögnuð, og þá er útilit steinanna frábrugðið frá öðru yfirborði svæðisins. Ekki hefur þá verið sýnt fram á að frágangur þessi sé í andstöðu við lög eða byggingarreglugerð. Þrátt fyrir

að rík skylda hvíli á eigendum fasteigna þar sem almenningur sækir komur sínar um að tryggja að ekki skapist hætta vegna umferðar um nærumhverfi slíkrar fasteignar verður ekki gengið svo langt að telja að mishæð á vegyfirborði feli sjálfkrafa í sér slyshættu. Er það samkvæmt framansögðu mat nefndarinnar að um einstakt óhappatilvik var að ræða þegar M féll um títtnefndan kantstein og að ekki hafi verið sýnt fram á að slys hennar megi rekja til aðstæðna eða atvika sem X ber skaðabótaábyrgð vegna.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 31. október 2023.

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir